

Bukkoiga

The title 'Bukkoiga' is rendered in large, three-dimensional letters made of thick, cream-colored yarn. Two knitted ogres, with wild brown hair, large noses, and sharp teeth, are positioned at the top corners. They are holding the letters 'B' and 'a' respectively, as if they are about to eat them. The background of the title area is a warm, golden sunset sky with soft clouds.

Katrin Holm

Einu sinni voru karl og kerling í koti sínu uppi undir fjalli. Þau voru fátæk, áttu lítið annað en reyk í strompi og eina kú — Búkollu. Þau áttu líka dóttur, unga stúlku, stillta og góða.

Hún var þeim meira virði en silfur og gull, því hún gaf þeim mjólk þegar veturinn var dimmur, þegar snjórinn lá yfir túninu og vindurinn lamdi veggina eins og ósýnileg hönd.

Einn morguninn fór kerlingin út í fjós með mjólkurfötu í hendi.
En þegar hún opnaði dyrnar, stóð básinn auður. Búkolla var
horfin.

Aðeins hékk tómmt bandið á veggnum, og heyið lá óhreyft.
Aðeins mátti greina óljósa slóð í döggvotu grasinu úti, eins og
eitthvað hefði lagt af stað upp til fjallsins meðan fólkið svaf.

Kerlingin kallaði á karlinn, og karlinn kallaði á dóttur sína. Þau leituðu í kringum bæinn, niður að læknum, upp með garðinum og út á túnið. En hvergi sást skepnan.

„Nú er illt í efni,“ sagði karlinn. „Ef Búkolla finnst ekki, eigum við lítið eftir að lifa á.“ Kerlingin horfði á dóttur sína. Hún var föl í andliti, en röddin var föst.

„Farðu, stúlka mín,“ sagði hún. „Leitaðu hennar. Og þegar þú ert kominn langt frá bænum, kallaðu þá hátt: Baulaðu nú, Búkolla mín, ef þú ert nokkurs staðar á lífi.“ Stúlkan kinkaði kolli og lagði af stað.

Hún gekk fyrst yfir túnið, svo yfir móana, þar sem frostið lá enn í lautunum þótt sólin væri komin á loft. Fjöllin risu fyrir framan hana, dökk og hljóð.

Þegar hún var komin nokkuð langt frá bænum, nam hún staðar, lagði hendur fyrir munn sér og kallaði: „Baulaðu nú, Búkolla mín, ef þú ert nokkurs staðar á lífi!“ Hún hlustaði. Ekkert heyrðist nema vindurinn í grasinu.

Hún gekk lengra. Aftur kallaði hún. Þá fannst henni hún heyra eitthvað. Mjög lágt. Mjög langt í burtu. Eitt dapurlegt baul, eins og það kæmi innan úr steini.

Stúlkan hljóp í áttina að hljóðinu. Hún klifraði upp bratta hlíð
og skreið milli steina, uns hún kom loks að dimmum
hellismunna undir svörtum hamri.

Stúlkan steig varlega inn. „Búkolla?“ hvíslaði hún. Þá baulaði kýrin aftur. En þegar bandið losnaði, heyrðist þungt hrot innan úr hellinum — þar sváfu tvær skessur, ein stór og ein minni.

Innst í hellinum sá hún hana. Búkolla stóð bundin við stóran stein, og hjá henni var kálfur lítill. „Búkolla mín,“ sagði stúlkan og hljóp til hennar og leysti hana eins fljótt og hún gat.

Búkolla ýtti varlega við henni með hausnum, eins og hún vildi segja: flýttu þér. Stúlkan leiddi hana út úr hellinum með kálfinn á eftir. Varla voru þau komin niður úr hamrinum þegar stór skessan vaknaði og öskraði: „Hver hefur tekið kúna mína?“

„Hvað eigum við nú að gera, Búkolla mín?“ kallaði stúlkan.
Búkolla sagði lágt en skýrt: „Taktu hár úr hala mínum og
leggðu það á jörðina.“ Í sömu svípan breyttist hárið í breitt og
beljandi fljót.

Stóra skessan urraði og sendi þá minni heim eftir ógurlegum
bola föður síns, svartari en nóttin. Bolinn gekk að fljótinu og
drakk, þar til farvegurinn stóð auður eftir.

Skessurnar lögðu aftur á eftir þeim. Stúlkan heyrði fótatak
þeirra nálgast.

„Taktu annað hár,“ sagði Búkolla, „og leggðu það á jörðina.“ Þá spratt upp eldur, rauður og gylltur, og hitinn sló svo á móti skessunum að þær urðu að nema staðar.

En stóra skessan hló bara og kallaði á bolann á ný. Hann kom,
þungur og blautur, og lét allt vatnið sem hann hafði drukkið
falla yfir eldinn. Bálið slokknaði.

Nú voru skessurnar nær en nokkru sinni fyrr. Stúlkan fann hjartað hamast í brjósti sér. „Búkolla mín,“ sagði hún, „nú ná þær okkur.“

„Taktu enn eitt hár,“ sagði Búkolla, „og leggðu það á jörðina.“
Þá reis fjall upp úr jörðinni, hærra og hærra en skýin, og
skessurnar hurfu hinum megin.

En stóra skessan gafst ekki upp. Hún sendi litlu skessuna heim eftir borjárnri föður síns, og tók að bora gat í fjallið. Bergið skalf. Steinar féllu.

Hún varð svo ákaf að hún trúð sér inn í gatið áður en það var
nógu vítt. Þar sat hún föst, uns hún varð að steini í fjallinu.
Sumir segja að hún standi þar enn.

Stúlkan gekk nú heim með Búkollu og kálfinn. Þegar hún
nálgaðist bæinn, kom kerlingin út á hlað, og karlinn á eftir
henni.

Kerlingin grét af gleði. Karlinn lagði hönd á öxl dóttur sinnar og sagði ekkert, því stundum eru stærstu þakkirnar of þungar fyrir orð. Frá þeim degi gleymdi stúlkan aldrei að loka fjósdyrnum.